

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 К 007026 20 Кж
Бања Лука, 28.12.2021. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Обрена Бужанина, као чланова вијећа, уз учешће записничара Мире Мачкић, у кривичном предмету против оптуженог Б.Р., због кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја из члана 402. став 4. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Бијељини и браниоца оптуженог, адвоката Д.Б. из Б., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 007026 18 К од 05.11.2019. године, након одржане сједнице вијећа, у присуству замјеника главног републичког јавног тужиоца Светлане Брковић и браниоца оптуженог, а у одсутности уредно обавијештеног оптуженог, дана 28.12.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се као неосноване жалбе окружног јавног тужиоца у Бијељини и браниоца оптуженог Б.Р., те се потврђује пресуда Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 007026 18 К од 05.11.2019. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 007026 18 К од 05.11.2019. године, оглашен је кривим Б.Р., због кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја из члана 402. став 4. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године и на казну забране управљања моторним возилом "Б" категорије у трајању од 1 (једне) године. Истом пресудом, на основу одредбе члана 96. и 99. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 53/12, 91/17 и 66/18, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је обавезан на накнаду трошкова кривичног поступка у износу од 400,00 КМ и на име судског паушала износ од 200,00 КМ, све у року од 30 дана од дана правоснажности те пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Против наведене пресуде жалбе су, благовремено, изјавили окружни јавни тужилац у Бијелини (у даљем тексту: тужилац) и бранилац оптуженог, адвокат Д.Б. из Б. Жалба тужиоца је изјављена због одлуке о казни, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптуженом изрекне већа казна затвора, као и већа казна забране управљања моторним возилом, од оних изречених првостепеном пресудом.

Жалба браниоца оптуженог изјављена је из свих жалбених основа, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење или да се побијана пресуда преиначи, тако што ће се оптужени ослободити од оптужбе.

У сједници вијећа, замјеник главног републичког јавног тужиоца Светлана Брковић је у цијелости остала код навода и приједлога из жалбе окружног тужиоца, те предложила да се жалба браниоца оптуженог одбије као неоснована. Бранилац оптуженог је изложио жалбу, остајући у цијелости код разлога и приједлога садржаних у њеном образложењу.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбе, одлучено је као у изреци ове пресуде, из следећих разлога:

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде, жалба браниоца оптуженог указује на битне повреде одредаба кривичног поступка, садржане у одредби члана 311. став 1. тачке и) и став 2. ЗКП РС. Указује се на прекорачење оптужнице и оптужбе, као и на неправилну примјену појединих одредаба процесног кривичног закона, које су по ставу ове жалбе биле од утицаја на законито и правилно доношење пресуде.

У оквиру чињеничне основе побијане пресуде, аргументима изнесеним у жалби браниоца оптуженог, оспорава се правилност оцјене изведених доказа оптужбе и одбране, па слиједом тога и правилност утврђења одлучних чињеница, са тврдњом да спроведени докази не потврђују тврдње оптужбе да је оптужени починио кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја из члана 402. став 4. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС, за које је побијаном пресудом оглашен кривим, а што је све за посљедицу, по ставу жалбе, довело до повреде Кривичног закона.

Жалба браниоца пресуду побија и због одлуке о кривичној санкцији, сматрајући да је иста превисоко одмјерена.

Жалба тужиоца истиче да је првостепени суд дао превелик значај утврђеним олакшавајућим околностима, а да није у довољној мјери цијенио отежавајуће околности.

Неосновани су жалбени приговори браниоца оптуженог да је побијана пресуда захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС, јер се пресуда односи на лице које је оптужено и на дјело које је предмет оптужбе садржане у потврђеној, односно измијењеној оптужници од стране тужиоца, те је заснована на чињеничном стању утврђеном на главном претресу, па је на бази таквих утврђења извршена незнатна

корекција у чињеничном опису дјела, које је остало у оквиру истог догађаја и истог кривичног дјела из потврђене, односно, измијењене оптужнице. Осим тога, супротно наводима из жалбе, измјена оптужнице је у складу са одредбом члана 290. ЗКП РС, јер је тужилац оцијенио да изведени докази указују да се измијенило чињенично стање изнесено у оптужници. Према томе, обзиром да првостепени суд није погрешно примијенио одредбе члана 290. и 294. став 1. ЗКП РС, то су без основа и жалбени приговори о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС.

Такође су без основа и жалбени приговори браниоца оптуженог да је побијана пресуда захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС у вези са члановима 3., 15. и 304. став 7. ЗКП РС. Образложење пресуде је складу је са одредбом члана 304. став 7. ЗКП РС, јер је у истом изнесено које чињенице и из којих разлога је првостепени суд узео као доказане, а дата је и оцјена вјеродостојности противријечних доказа. Такође, није прекршен ни принцип слободне оцјене доказа. Наиме, одредба члана 6. став 1. Европске конвенције о људским правима и основним слободама, обавезује судове да између осталог, образложе своје пресуде. Међутим, та обавеза не може бити схваћена да се у пресуди изнесу сви детаљи и дају одговори на сва постављена питања и изнесене аргументе. Европски суд за људска права у Стразбуру и Уставни суд Босне и Херцеговине су у бројним одлукама указали на то да судови имају одређену дискрециону оцјену у вези с тим које ће аргументе и доказе прихватити у одређеном предмету, али истовремено имају обавезу да образложе своју одлуку тако што ће навести јасне и разумљиве разлоге на којима су ту одлуку засновали. У конкретном случају, у образложењу побијане пресуде наведено је на којим доказима је пресуда заснована и сви ти докази су брижљиво и савјесно оцијењени како појединачно, тако и у вези са другим доказима, дата су образложења и разлози због којих су ти докази прихваћени, а истовремено су анализирани и оцијењени и докази одбране у погледу одлучних чињеница. Овакво образложење не оставља утисак произвољности, због чега се не може прихватити тврдња из жалбе браниоца оптуженог да је првостепени суд прекорачио принцип слободне оцјене доказа.

Исто тако, неосновани су и приговори из жалбе, којима се истиче да је првостепени суд повриједио одредбу члана 3. ЗКП РС. Ово стога што, по оцјени овог суда, првостепени суд није имао сумње у погледу било којег доказа у корист или на штету одбране, због чега, супротно наводима из ове жалбе, није прекршен принцип „*in dubio pro geo*“, садржан у цитираној законској одредби.

Слиједом наведеног, неосновани су приговори ове жалбе о битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. у вези са чланом 3., 15. и 304. став 7. ЗКП РС.

Надаље, чињенична утврђења побијане пресуде, супротно жалбеним приговорима браниоца оптуженог, су по оцјени овог суда потпуна и правилна. Она су заснована на доказима проведеним на претресу пред првостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, затим правилно оцијењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да је оптужени починио кривично дјело угрожавања јавног

саобраћаја из члана 402. став 4. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС. Приговори жалбе којима се та утврђења доводе у сумњу, разлозима који се износе у жалби, нису основани.

Посебно је побијана пресуда анализирао налаз саобраћајног вјештака Горана Митровића, вјештачење вјештака др Веселке Бјелаковић, исказе свједока Љ.Ј., учесник и непосредни очевидац незгоде (управљао комбијем „Мерцедес Бенз“), Н.И., такође, непосредни очевидац незгоде, Р.А., припадник ПС за БС Бијељина, као службено лице које је обављао увиђај након саобраћајне незгоде, Г.В., мајке покојне В. и Б.В., отац покојне В., те исте довела у везу са материјалним доказима (возила, предмети и трагови пронађени на мјесту незгоде приликом вршења увиђаја, анализа алкохола у крви-урину) и резултатима вјештачења истих, те на основу истих, првостепени суд правилно утврдио да оптужени и Љ.Ј., управљајући возилима, непосредно прије међусобног контакта возилима у раскрсници, нису примјетили „друго возило“ (оптужени није примјетио возило комби, а Јовановић није примјетио возило „Шкода Фабиа“), што је и сагласан закључак сва три вјештака саобраћајне струке, којем, не противријечи, ни садржина субјективних доказа.

Надаље, супротно жалбеним приговорима браниоца оптуженог, правилно је првостепени суд оцјенио налаз вјештака др Веселке Бјелаковић и др Ђорђа Алемпијевића, прихватајући вјештачење вјештака др Бјелаковић, а неприхватајући вјештачење вјештака др Алемпијевића и о томе на страни 4. дао ваљане и веома аргументоване разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалилац упућује на те разлоге. Према томе, како првостепени суд није имао дилему којем налазу ће поклонити вјеру, није ни био у обавези да одређује ново, треће вјештачење. Тако је првостепени суд правилно утврдио да релевантне одредбе Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: ЗООБС на путевима у БиХ) и КЗ РС, преферирају утврђење концентрације алкохола у крви, у односу на издисајни тест (орјентациони метод при утврђивању алкохолисаности у организму), да већа концентрација алкохола у узорку урина у односу на концентрацију алкохола у узорку крви, засигурним указује, да је у вријеме узимања истих узорака, била завршена фаза апсорпције алкохола у организму оптуженог, што и по оцјени овог суда и правилима струке, оправдава примјену ретроградног прерачунавања, приликом утврђења степена алкохолисаности оптуженог у вријеме догађаја из оптужбе, те да примјеном и најповољнијег бета елиминационог фактора по оптуженог, његова алкохолисаност, концентрација алкохола у крви у вријеме незгоде, би износила 1,53 г/кг, дакле, преко 1,5 г/кг, односно, радило би се о истом стадију пијанства.

Исто тако, правилно је првостепени суд оцјенио вјештачење вјештака саобраћајне струке Зорана Божића, Асима Копића и Горана Митровића, у цијелости прихватајући вјештачење вјештака Горана Митровића, а неприхватајући вјештачење вјештака Божића и Копића и о томе на страни 6. и 7. дао детаљне и веома аргументаване разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалилац такође упућује на те разлоге.

Дакле, на основу свих проведених доказа, правилно је првостепени суд утврдио да је оптужени критичне прилике, управљао возилом ПМВ „Шкода Фабиа“ са концентрацијом алкохола у крви од 1,64 г/кг (1,73 промила) и крећући се Улицом Димитрија Туцовића, у правцу центра Бијељине, брзином од око 59 км/х, свјестан да возилом управља под дејством алкохола и да таквом вожњом угрожава безбиједност јавног саобраћаја и доводи у опасност животе људи, пристајући на могућност наступања такве последице и настављајући вожњу, приликом уласка возилом у раскрсницу улица Димитрија Туцовића, Мајевичке и Кнегиње Милице, игноришући, вертикално постављени саобраћајни знак „Стоп“, којим је Улица Мајевичка одређена као пут са првенством пролаза, односно, обавезу – пропуштања возила која у раскрсници имају првенство пролаза, долазе из Улице Мајевичке – кршећи одредбе члана 174. став 2. и члана 49. став 4. ЗООБС-а на путевима у БиХ, усљед чега је у средишњем простору исте раскрснице, предњим чеоним дијелом свог возила ударио у лијева бочна врата, предњи лијеви точак и предњи лијеви блатобран, теретног возила „Мерцедес-Бенз“ - комби, регистарских ознака Т10-О-237, којим је управљао Љ.Ј. и које возило је, у раскрсницу ушло, из Улице Мајевичке, након којег судара је дошло до неконтролисаног кретања оба возила, усљед чега је, путник на задњем десном сједишту возила „Шкода Фабиа“, В.В., рођена 14.07.2000. године, задобила тешке тјелесне повреде десне стране главе, у виду крварења око можданог стабла и малог мозга, које су проузроковале притисак на животно битне центре можданог стабла и малог мозга те, истог дана, око 03,00 сата, у просторијама Ургентног центра у Бијељини и њену смрт.

Према томе, прихватајући налаз саобраћајног вјештака Горана Митровића, те налаз и мишљење вјештачења алкохола у крви оптуженог вјештака др Веселке Бјелаковић, затим исказе свједока оптужбе, као и материјалне доказе, на супрот жалбеним наводима, побијана пресуда је правилно утврдила да је оптужени Б.Р. предузетим радњама поступио супротно члану 174. став 1. ЗООБС-а на путевима у БиХ, јер је управљао возилом у стању средњег пијанства, да је поступио и супротно одредби члана 49. став 4. ЗООБС-а на путевима у БиХ, јер није пропустио возила која имају првенство пролаза, те је правилно закључила да су наведени пропусти оптуженог у узрочно последиочној вези са настанком саобраћајне незгоде, а с тим у вези и са насталим последицама, смрт једног лица.

И у погледу облика виности, побијана пресуда је дала ваљано образложење, јасно дефинишући психички однос оптуженог према основном дјелу, правилно га одређујући као евентуални умишљај, јер је оптужени био свјестан да управљајући возилом под дејством алкохола, предузимањем радње непропуштањем возила која у раскрсници имају првенство пролаза, може угрозити јавни саобраћај и довести у опасност живот људи, те је пристао на наступање такве последице. Тежа последица конкретне саобраћајне незгоде и смрт једног лица је обухваћена његовим нехатом (свјесни нехат), јер је олако држао да до такве, теже последице, неће доћи.

Стога овај суд налази да је чињенично стање у овој кривично правној ствари утврђено и потпуно и правилно, а жалбени приговори у овом основу побијања пресуде, неосновани.

На правилно утврђено чињенично стање, правилно је примијењен Кривични закон и радње оптуженог, онако како су описане у изреци побијане пресуде правилно су квалификоване као кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја из члана 402. став 4. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС, због чега је неоснован и приговор жалбе у основу побијања пресуде због повреде Кривичног закона.

Надаље, обе жалбе побијају пресуду због одлуке о кривичним санкцијама. Жалбом тужиоца се истиче да је првостепени суд прецијенио олакшавајуће околности које је утврдио на страни оптуженог, због чега, по ставу ове жалбе, оптуженом се треба изрећи већа казна затвора, као и већа казна забране управљања моторним возилом, од оних изречених првостепеном пресудом. Жалба браниоца оптуженог сматра да се оптужени треба блаже казнити.

Изнесени жалбени приговори нису основани.

Наиме, правилно су утврђене и у побијаној пресуди образложене олакшавајуће околности на страни оптуженог и то првенствено, његову ранију неосуђиваност, да је изразио искрено жаљење због тешких посљедица дјела, да је млађе животне доби, те његове личне и породичне (ожењен, отац једне кћери рођене 2016. године, супруга му је особа са тјелесним инвалидитетом, од рођења, који захтјева, најмање два пута годишње, рехабилитацију и кориштење ортопедских помагала) и његово лоше имовно стање. Истовремено је првостепени суд цијенио и све околности самог дјела и то прије свега, степен кривичне одговорности, тежину посљедица дјела (смрт једне особе). Разлоге дате у побијаној пресуди у оцјени свих тих околности, овај суд прихвата као ваљане, јер цијенећи законом прописану казну за предметно кривично дјело (од три до петнаест година и казна забране управљања моторним возилом), за које је оптужени оглашен кривим том пресудом, те степен кривичне одговорности оптуженог и јачину угрожавања, односно, повреде заштићеног добра, овај суд налази да је казна затвора у трајању од 3 (три) године и казна забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 1 (једне) године, изречене побијаном пресудом, потребна и довољна мјера казне за остваривање сврхе кажњавања, прописане у одредби члана 43. КЗ РС.

Како из наведених разлога жалбе тужиоца и браниоца оптуженог нису основане, ваљало је те жалбе одбити као неосноване, на основу члана 327. ЗКП РС и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Др Велько Икановић

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић